

SEJMN
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 3430
Warszawa, 4 lipca 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w 80. rocznicę Rzezi Wołyńskiej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Bartłomieja Wróblewskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Iwona Arent; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Anna Ewa Cicholska; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Leszek Dobrzyński; (-) Przemysław Drabek; (-) Barbara Dziuk; (-) Grzegorz Gaża; (-) Czesław Hoc; (-) Michał Jach; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Leonard Krasulski; (-) Marek Kwitek; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Paweł Lisiecki; (-) Tomasz Ławniczak; (-) Jan Mosiński; (-) Aleksander Mrówczyński; (-) Jacek Osuch; (-) Anna Paluch; (-) Marcin Porzucek; (-) Zdzisław Sipiera; (-) Marek Suski; (-) Stanisław Szwed; (-) Ewa Szymańska; (-) Ryszard Terlecki; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Jan Warzecha; (-) Grzegorz Wojciechowski; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Bartłomiej Wróblewski.

Uchwała
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia ...
w 80. rocznicę Rzezi Wołyńskiej

11 lipca 1943 roku miała miejsce krwawa niedziela na Wołyniu, kulminacyjny moment Rzezi Wołyńskiej, ludobójstwa zaplanowanego przez przywódców Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN), mającego doprowadzić do wyniszczenia polskiego żywiołu na terenach Wołynia, a także Galicji Wschodniej, części Polesia, Lubelszczyzny i Podkarpacia, uznawanych przez Ukraińców za tereny etnicznie ukraińskie. W tym dniu oddziały ukraińskie spod znaku OUN oraz Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA), niejednokrotnie wspierane przez ukraińską ludność cywilną zaatakowały 99 miejscowości zamieszkiwanych przez Polaków na terenie dawnego województwa wołyńskiego, mordując znaczną część ich mieszkańców. Od 2016 roku 11 lipca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z planami przywódców OUN tereny II Rzeczypospolitej zamieszkiwane wspólnie przez ludność polską i ukraińską miały być oczyszczone z Polaków, częściowo poprzez ich wymordowanie, a częściowo poprzez zastraszenie ludności polskiej i zmuszenie jej do ucieczki. Ataki na skupiska społeczności polskiej, zapoczątkowane napadem w dniu 9 lutego 1943 roku na wieś Parośla Pierwsza, objęły początkowo obszar Wołynia, a z czasem rozprzestrzeniły się także na pozostałe tereny południowej części Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej, wschodniej Lubelszczyzny i Podkarpacia. W atakach oddziałów OUN i UPA, wspieranych przez część lokalnej społeczności ukraińskiej, zamordowano, często w bardzo brutalny sposób ponad 100 tysięcy Polaków, kilkaset tysięcy osób uciekło z Kresów w obawie przed takim samym losem. Ofiarami ludobójstwa była przede wszystkim ludność wiejska, wielodzietne rodziny, głównie kobiety, dzieci i starcy. Towarzyszyła temu grabież mienia, likwidacja wszelkich śladów polskości, niszczenie dziedzictwa kulturowego tych ziem, a w szczególności kościołów i innych miejsc kultu. Siły ukraińskie mordowały także przedstawiciele innych narodowości – ukrywających się do tej pory Żydów, Czechów, Rosjan, a także własnych rodaków.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej pragnie upamiętnić wszystkie ofiary Rzezi Wołyńskiej. Na szczególne uznanie zasługują ci przedstawiciele narodu ukraińskiego, którzy z narażeniem

życia przeciwstawiali się popełnianej przez swych rodaków zbrodni. Pojednanie polsko-ukraińskie, budowane od lat przez przedstawicieli obu narodów, musi objąć także uznanie win i upamiętnienie ofiar z lat II wojny światowej. Zasadnicze znaczenie ma przeprowadzenie ekshumacji i godne pochowanie wszystkich ofiar ludobójstwa na Kresach Wschodnich. Dziś naród ukraiński bohatersko odpiera agresję rosyjską na swe ziemi, i sam także doświadcza zbrodni popełnianych przez najeźdźców. Szczególnie wyraźnym i aktualnym staje się fakt, że przemoc i gwałt nie są właściwymi sposobami na kształtowanie stosunków pomiędzy sąsiadami.

W 80. rocznicę Rzezi Wołyńskiej, w dniu upamiętniającym ofiary ukraińskiego ludobójstwa, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd pomordowanym podczas tej okrutnej zbrodni.